

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XLVII. Eremitarum fratris Ioannis Boni, de Brittinis, & de Fabali
nuncupatorum, institutio, modus & tempus eiusdem institutionis
ostenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

cati sunt mantelli albi, sicut & fratres D. Francisci vocati sunt fratres Beretini a colore, ex eodem Renato Chopino lib. i. Monalicon tit. 2. artie. 9. & alijs in locis eiusdem libri: tum ex bulla recitata Alexandri IV. per quam conceditur ipsis Gulielmitis, non obstante bulla vnionis, & reductionis omnium Eremitarum, sub habitu, quem nunc ferunt, posse sub Regula D. Benedicti sub solito habitu remanere: vnde qui asserunt, B. Gulielmum sub Eremita Augustiniano Regulam & habitum accepisse, contra ipsos loquuntur, negantes quod affirmare intendunt. Præter quod si B. Gulielmus Regulam, & habitum D. Augustini ab illo Eremita, quem fingunt accepisset, quem, quis fueris, vel ubi fuerit, ignorant, Ordo à D. Gulielmo institutus, non Gulielmitarum, sed D. Augustini ab initio nuncupatus fuisse, contra id, quod omnes communiter affirmant.

VII. **H**is omnibus adicio primò, hunc Ordinem Gulielmitarum vsque ad tempora Alexandri IV. magna Sanctitatis opinione in pretio habitum, & multis domibus, ac viris religione, & pietate insignibus non solum in Italia, sed etiam per Gallias, Germaniam, ac Hispanias auctum, & multis priuilegijs per Romanos Pontifices decoratum: nam vt verè dicit Marquez dicto cap. 13. §. 14. præcipua loca, quæ modò Eremitæ Augustinenses per Italiam, Germaniam, Gallias, & Hispanias obtinent. huius Ordinis Gulielmitarum erant imò etiam, quod ego addo, præcipua priuilegia dicti Ordinis, quæ profert Coriolanus in 2. parte sui Defensorij cap. 7. ipsi Ordini Gulielmitarum primitus concessa fuerunt, in tantum, vt sit multorum sententia, Ordinem Gulielmitarum, illum esse, quem Romani Pontifices in suis literis absolute vocant Ordinem D. Augustini, & ab hoc Ordine Gulielmitarum ipsum Ordinem Augustinensium prima initia sumpsisse: ita enim sentiunt Cardinalis Bellarminus, Nauclerus, Volaterranus, Wernerus Carthusianus, autor fasciculi temporum, Sabellius, Vargaz, D. Antoninus, Augustinus Tincensis, & Jacobus Philippus Bergomensis, loco proxime citato fatetur, in Gallijs illum institutorem Ordinis Eremitarum Augustinensium communiter putari: licet ad hanc communem opinionem lab. factandam multipliciter: sed tamen inuoluerit laborem.

VII. **P**ostremò. Circa istam Congregationem illud etiam aduertendum, est Alexander IV. illam cæteris Eremitis, ac illorum Congregationibus vniri mandauerit, & de facto vnierit, illos tamen supradictæ vnioni totis viribus reluctatos: nam sub eodem Alexandro IV. illorum Generalis, cum cæteris Prioribus licentiam obtinuit remanendi in antiquo statu, & habitu sub Regula D. Benedicti, vt ex literis Alexandri IV. proxime recitatis apparet. Et quoniam cæteri Eremitæ virtute præcedentium literarum eiusdem Alexandri IV. monasteria Gulielmitarum suo Ordini incorporari

per locorum Ordinarios postulabant, hinc non leues contentiones, & dissidia inter hos, & illos exorta, vsque ad tempora Clementis Pape IV. durauerunt, sub quo Pontifice res tandem ita composita est, vt restituerentur ipsis Eremitis sancti Gulielmi nonnullæ domus, quas alij Eremitæ Augustinenses occupauerant. Et ipsi Gulielmitæ sub suo Generali vsque in hanc diem perseuerant, procedente, & confirmante eodem Clemente IV. per suas literas datas Viterbij quarto Calend. Septembris, Pontificatus sui anno secundo; quas refert Marquez dicto cap. 13. §. 14. Vnde insertur, quod etiam si Gulielmitæ ex veris Eremitis à sancto Augustino institutis descenderent, quod tam fabulosum est, nec ipsi Gulielmitæ iactare audeant, non possent Eremitæ Ordinis sancti Augustini suam antiquitatem ab illis deducere, quia illi non sunt Ordini Eremitarum Augustinensium vniti, & etiam si essent vniti, ex tali vnioe id minime probaretur, quia illi modò dicunt, quod præter Gulielmitas erat vna Congregatio antiqua Ordinis D. Augustini nuncupata, & à veris Eremitis D. Augustino institutis propagata, cui cæteræ Congregationes D. Gulielmi, Ioannis Boni, & aliorum fuerunt vnitæ: & hac sola ratione suam institutionem referunt in D. Augustinum, quæ quanti facienda sit, statim dicemus.

CAPVT QVADRAGESIMVMSEPTIMVM.

Eremitarum fratris Ioannis Boni, de Brittanis, & de Fabali nuncupatorum institutio, modus, ac tempus eiusdem institutionis monstrantur.

Circa Congregationem fratris Ioannis Boni illud ante omnia recolendum est, quod supra cap. 25 notauimus, hanc Congregationem vnã, & eandem esse cum Congregatione de Brittanis, siue vt alij legunt de Brittanis nuncupata, quæ Ioannis Boni ab auctore, & de Brittanis à loco præcipuo suæ institutionis nuncupabatur, ac etiam cum alia Congregatione de Fabali, quæ, quod videre potuerim, non fuit Congregatio, sed domus eiusdem Congregationis Ioannis Boni in finibus Pisaurientis, & Fuentis territorij posita, vbi etiam erat monasterium de Brittanis, à qua dicti Eremitæ de Fabali nuncupabantur, sicut nunc Romæ vocantur fratres sancti Marix de Populo, vel sancti Augustini Huiusmodi Congregationis auctor, & institutor B. Ioannes Bonus Mantuanus extitit, qui referente D. Antonino 3. par. tit. 24. cap. 13. vixit in Amilia non

magna sanctitatis fama, paulo ante Innocentium III. quam ob causam cum plures eius exempli fratres seculi vanitatibus sancto illius proposito adhererent, & se illi focios, ac discipulos in via Domini instituendos traderent, vir Deo dilectus Congregationem Eremitarum paulatim instituire cepit, quæ Eremitarum numero in dies aucto, qui sancto viro se adiungebant, mox creuit, & coaruit. Verùm illud obseruandum, istam Congregationem sine certo habitu, & sine speciali Regula primitus fuisse institutam, sed cum progressu temporis, & religiosorum, & monasteriorum numero creuisset, Sede Apostolica largitate, & concessione, Regulam B. Augustini obtinuisse. Deinde in quodam Capitulo Generali statutum fuisse, vt omnes, & singuli Eremitæ dictæ Congregationis fratris Ioannis Boni, tam quoad prospectum, quam alia vbiunque, & quoadcunque, vocarentur Eremitæ Ordinis sancti Augustini, & sic paulatim se dilatante Congregatione, ipsum quoque nomen Eremitarum sancti Augustini cepit in populis dilatari, ad eò vt ipsi etiam Romani Pontifices hoc titulo eos nuncupare non renuerint, vt videri potest in literis Gregorij IX. cap. 27. recitatis, in quibus semel vocantur Eremitæ fratris Ioannis Boni, & semel Eremitæ Ordinis sancti Augustini, & etiam in alijs literis Alexandri Pape IV. ibidem notatis. Cur verò Summi Pontifices hoc titulo Eremitarum sancti Augustini eos appellare voluerint, nulla alia ratio assignari potest, nisi quod ipsi Pontifices illis titulis eos nuncupare voluerint, quibus ipsi se nuncupari faciebant, & communiter iam ceperant nuncupari. Cæterum quod ipsi Eremitæ fratris Ioannis Boni prius sine certa regula, & habitu, ac etiam titulo fuerint instituti, & quod Regulam, & certum habitum à Sede Apostolica obtinuerint, & tandem titulum Eremitarum sancti Augustini à se ipsis per Decretum in Generali cap. editum assumpserint, constat euidenter ex literis Innocentij Pape IV. datis Perusij 17. Calend. Maij, Pontificatus sui anno vndecimo. id est 1253. cù alijs literis insertis Gulielmi Cardinalis sancti Eustachij illorum Protectoris, quorum exemplum à Ioanne Marquez cap. 13. §. 16. acceptum, hic quoque reddendum existimauimus. Exemplum literarum est.

Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei, vniuersis Prioribus, & fratribus Ordinis Eremitarum salutem, & apostolicam benedictionem. Admonet nos cura suscepi regimini, & auctoris Pontificali induci, vt & plantare sacram Religionem, & plantatam fouere summo pare debeamus. Quod vobis tunc exequimur, si ea, quæ sunt recte auctores, & corrigimus que profectum virtutis impedire videntur. Quia verò diuersitas forma, quam fratres vestri Ordinis olim in proficendo, & eligendo sub Priorum Generalium seruabant, diuersitatem inducibat etiam Sumorum, & per consequens scandalum generabat, post diuersas electiones, & concessiones factas de Prioribus in Ordine ipso, & diuersas processus

magna sanctitatis fama, paulo ante Innocentium III. quam ob causam cum plures eius exemplo spreus seculi vanitatis sancto illius proposito adhereret, & se illi socios, ac discipulos in via Domini instituendos traderet, vir Deo dilectus Congregationem Eremitarum paulatim instituit cepit, quae Eremitarum numero in dies aucto, qui Sancto viro se adiungebant, mox crevit, & coaluit. Verum illud obseruandum, istam Congregationem sine certo habitu, & sine speciali Regula primitus fuisse institutam, sed cum progressu temporis, & religioforum, & monasteriorum numero creuisset, Sedis Apostolica largitate, & concessione, Regulam B. Augustini obtinuit. Deinde in quodam Capitulo Generali statutum fuisse, vt omnes, & singuli Eremitae dicte Congregationis fratris Iohannis Boni, tam quando rohibentur, quam alias vbicunque, & quandoocunque, vocarentur Eremitae Ordinis sancti Augustini, & sic paulatim se dilatante Congregatione, ipsum quoque nomen Eremitarum sancti Augustini cepit in populo dilari, ad id vt ipsi etiam Romani Pontifices hoc titulo eos nuncupare non renuerint, vt videri potest in literis Gregorij IX. cap. 25. recitatis, in quibus semel vocatur Eremita frater Iohannis Boni, & semel Eremita Ordinis sancti Augustini, & etiam in alijs literis Alexandri Papae IV. ibidem notatis. Cur vero Summi Pontifices hoc titulo Eremitarum sancti Augustini eos appellare voluerint, nulla alia ratio assignari potest, nisi quod idem Pontifices illi titulis eos nuncupare voluerint, quibus ipsi se nuncupari faciebant, & communiter iam ceperant nuncupari. Ceterum quod ipsi Eremitae fratris Iohannis Boni prius sine certa regula, & habitu, ac etiam titulo fuerint instituti, & quod Regulam, & certum habitum a Sede Apostolica obtinuerint, & tandem titulum Eremitarum sancti Augustini a seipsis per Decretum in Generali cap. editum assumpserint, constat euidenter ex literis Innocentij Papae IV. datis Perusij 17. Kalend. Maij, Pontificatus sui anno vndecimo id est 1233. cu alijs literis insertis Gulielmi Cardinalis sancti Eustachij illorum Protectoris. quorum exemplum a Iohanne Marquez cap. 13. §. 16. acceptum, hic quoque reddendum exhibuimus. Exemplum literarum est.

Innocentius Episcopus seruus seruorum Dei, vniuersis Primibus, & fratribus Ordinis Eremitarum salutem, & Apostolicam benedictionem. Admonet nos cura suscepti regimini, & auctoritate Pontificali induci, vt & plantare sacram Religionem, & plantatam suauiter summo prece debeamus. Quod vtilius tunc exequimur, si ea, quae sunt velleauerimus, & corrigimus quae profectum virtutis impedit nascuntur. Quia vero diuersae formae, quam fratres vestri Ordinis alim in profectendo, & eligendo sibi Priorem Generalem seruabant, diuersitatem inducebant etiam ditionum, & per consequens scandalum generabat, post diuersas electiones, & concessiones factas de Prioribus in Ordine ipso, & diuersos processus

super his habitis. Nos ad quos spectat errata corrigere, ac nutrita directa, cupientes, pacis, & tranquillitati vestrae, paterna sollicitudine providere, dilecto filio nostro Gulielmo S. Eustachij Diacono Cardinali, cui dudum Generalem curam Ordinis praedicti commisimus, examinationem electionum celebratae in Generali Priorem eiusdem Ordinis de dilecto filio fratre Lampranq. Medialanensi, tunc Priore domus vestrae Bononiensis, & praefectum eorundem duximus committendum. Cuius in hac parte Cardinalis de mandato, & auctoritate nostra, electione de praefato fratre Lampranq. qui eam inuenit celebratam canonice confirmata, super professione, ac electione, nec non & nominatione Priori Generali ipsius Ordinis faciendam de cetero, ac alijs articulis eadem auctoritate statutum edidit prouidum, & honestum, prout in ipsius Cardinalis literis in hoc conspectu plenius continetur. Nos vestris supplicationibus in hac parte, quod ab eodem Cardinali super his factum est, ratum, & gratum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus, & praesentibus scriptis patrocinio communitus: tenorem ipsarum literarum praesentibus de verbo ad verbum inserti faciendo, quita-

lus est.

Gulielmus miseratione diuina Sancti Eustachij Diaconi Cardinalis, Religiosus viri, & dilecti in Christo vniuersis Prioribus, & fratribus Ordinis Eremitarum tam praesentibus, quam futuris in perpetuum, vniuersi Ordinis vestri formam in profectendo, & in eligendo sibi Priorem Generalem seruantes, in vniuersam inter se diffusionem materiam inciderunt. Propter quod necessarium existit in hac parte vobis, & eidem Ordini per Apostolica Sede prouidentiam subueniri. Sane ad audientiam D. Papae peruenit, quod bona memoria Frater Iohannes Bonus in Ordine vestro, primum apud Badriolum Cefensium Diocesis de concessione Diocesis loci eiusdem, domum incepit, & dum fama conuersationis eius per loca vicina crebresceret, & plurimi conuerterentur ad eum, Ecclesia in honorem Beatissimae Mariae Virginis construxit ibidem crescente autem numero, & merito eiusdem conuersorum, Religio vestra per eos in diuersis partibus, in quibus mansiones construxerant, extitit propagata. Cum autem idem Religiosi aliquam de approbata regulam non haberent, quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab ea Beati Patris Augustini regulam sibi dari; & sic ex tunc ceperunt in regulis Observantiae instrui, & regulariter se habere. Et quia eorum habitus, qui habitus Fratrum Minorum videbatur conformis, apud aliquos scandalum quodammodo suscitabat, de mandato, & auctoritate duorum Cardinalium, qui tunc in partibus Lombardia legationis fungebantur officio, nigrum, quem gestatis adhuc habitum, elegerunt, qui cum iam vocarentur Fratres Eremitae Iohannis Boni Ordinis S. Augustini, Nonitij, qui recipiebantur ab eis, profectiebantur hoc modo: Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & Beatae Mariae, & tibi Priori Fratrum Eremitarum S. Mariae de Cefena. Inique sicut fratribus usque ad mortem secundum Regulam B. Patris Augustini, & constitutiones Fratrum istius loci. In hac vero forma profectio, ubi dicebatur istum locum, auctoritate Generalis Capituli eorundem Fratrum istius Ordinis postmodum

labant, hinc non inter hos, & illa entia Papae IV. dicitur tandem ita commisit Eremitis sancti Augustini, & alij Eremitae Augustini Gulielmum sibi in profectuant, & Clemente IV. per 10. Kalend. Septembris, & quae referunt de inferitur, quae committit a sancto Augustino, quod tamen fuit iactare auctoritate sancti Augustini, & quae illa non sufficiens vni, vniomne id immittunt, quod praeterea ratio antiqua Ordinis, & a veris Eremitis data, cui cetera Cononibus Boni, & aliorum ne suam institutionem, quae quanti fa-

Ioannis Boni de Fabali institutio, monasterium instituitur.

gregationem fratrum illud ante omnem est, quod supra taurimus, hanc Congregationem vniuersam, & eandem Congregationem de hinc vt alij leguntur in Boni ab auctoritate hinc instituta, alia Congregatione poterim, non fuit idem Congregatione laurentis, & Fanceserat monasterium de de Fabali nuncupantur fratres sancti Augustini Huius institutor B. Iohannes referente D. Antonio in familia non fuit magis

dom dicitur fuit, cumque dicitur frater iohannes Bona, qui per plures annos fratribus predictis profuerat. & fratres ipsi eidem tanquam Instructori Ordinis ipsorum reuerenter intendebant, cura ipsorum, que per excre-

pale, à quo idem Ordo profuerat, eligi, & Generali Priori merito esse, & appellari solebat, quam titulum predicti privilegij primo in Ordine ipso obtinuit, in quo predicti Priori de Cesena scribatur: primum taliter inherentes fratrem Marcum Cesenatem in Priorem dicti domini, & per hoc in Generale Priorem totius Ordinis elegerunt, ac electionem, quam de ipso fecerant, obtulerunt confirmari per Episcopum Cesenatem. Dicitur tunc in Ordine vestro assumpti Generalibus Prioribus, ac ter in illos, qui obdebant alteri, multiplices excommunicationis sententias protulerunt, ex quibus nonnulli libenter auerunt diuisa, & excommunicati taliter ad sacros ordines sunt promoti. Hic autem temporibus predictis frater Vgo propriis nuntius ad Apostolicam Sedem transiit, mutationem professionis predicti, & id quod se per electionem suam per prefatum Legatum iuramentum exiit, prout prouide facta fuerant, per eandem Sedem tenent confirmari. Quoddam etiam privilegium tunc obtinuit, quod in nullo alio, quam in ista loca à primis uersum, quod autem Ordo vester esse in duas partes diuisus, & inter multiplices contentiones, & discordias in ipso exortas, scilicet per triennium fluctuaret, tandem fratres ipsius Ordinis cupientes unitatem, & pacem eandem Ordine reformari, quatuor ex scriptis procuratorum constituto, illos ad Curiam Romanam, & ad nos scilicet tanquam patronum sui Ordinis transmissit, ut quia tunc eos per nos commode non poteramus audire, prudentibus viris Electo Paduano, & fratri Simoni Mediolanensi Leuiter de Ordine Minorum Capellani, & socijs vestris commissimus, ut Procuratores eiusdem legati, qui uellent proponere, diligenter audirent, & prout iudicassent possent, Ordeuem ipsum ad statum unitatis, & pacis intendere reuocare. Dicitur uero electus, & frater Simon statim, & conditionibus Ordinis per predictos procuratores plenius intellectis, quoad in Ordine ipso prius no statum eiusdem super certis articulis de assensu procuratorum ipsorum pronuntiauerunt seruanda, & eandem procuratores ipsos contantes ad propria remiserunt. Quibus ita remissis prefatus Vgo, & Marcus, qui per Generalibus prioribus se gerebant, & alij fratres, qui obdebant eisdem, de communis uoluntate omnium Generalis Capitulum apud Bononiam celebrarunt. In quo predicti Capituli ordinatione, qua per predictos dilectum Paduanum, & fratrem Simonem tradita fuerat, tractata, & lecta, & Dissinitoribus Capituli Generalis electis, predictus frater Marcus proferant Cesenam, & in omnibus Episcopi Cesenatensis cessit Prioratus loci eiusdem, in quo per ipsum Episcopum fuerat confirmatus, & per eundem à cura Prioratus ipsius extitit absoluti, facti uero Vgo, qui per Sedem Apostolicam confirmatus fuerat, in manibus Magistri Bernardini Canonici Bononiensis D. Pape Capellani, cui auctoritate Apostolica commissum exiit, quod recipere electionem eiusdem, administrationi, & officio suo cessit. Cessio uero itaque huiusmodi taliter expedire Priores de ipso Capitulo scilicet credentes in partem, prout spectabat ad eos, ad tractandum de electione futuri Generalis Prioris, in quatuor fratres de ipso Capitulo, qui deberent Generale Priorem eligere conferunt. Illi autem Spiritus sancti

tra mouata, fratrem Lamprancum Mediolanensem Priorem domus vestre Bononiensis in Priorem Generale Ordinis vestrum nominat, & concorditer elegerunt. Electio enim approbata per communem consensum omnium de ipso Capitulo, fuit ad Sedem Apostolicam per Procuratores eiusdem Capituli confirmata, de lata, & sine electione, & eorum, que superius sunt narrata, processum nobis D. Pape exanimam, & plenius intelligendum commisit, inde nos premisso omnibus intellectis, ita in ipso D. Pape, & fratrum suorum presentibus fideliter retulimus, & restitimus diligenter Nos itaque de speciali mandato, & auctoritate eiusdem Domini electionem predicti fratris Lampranci, quam inuenimus celebratam canonice, ac ipsam fratrem Lamprancum in Priorem Generale Ordinis confirmamus; eadem auctoritate nihilominus statuimus, ut idem Prior, & quilibet eius successor in perpetuum, qui quidem cum eligendus fuerit, secundum sanctiones canonicas, & statuta ipsius Ordinis eligatur, & electionis sue confirmationem ab Apostolica Sede, seu à legato ipsius duntaxat, recipiat. Generalis Prior Ordinis Eremitarum, sine alicuius certi loci, & proprii nominis expressione de cetero debeat appellari, & si tanquam Priori Generali eorum omnes iuris, & fratres ipsius Ordinis, qui etiam nominantur simpliciter fratres Ordinis Eremitarum, in omnibus humiliter obediant, & intendant. Prior quoque S. Marie de Cesena, & alij Priores vestri Ordinis, qui consueuerunt in Prioribus suis institui per Diocesanos locorum, per eundem instituantur in eis, & tam Prior Generalis, quam alij Priores, & Conuentuales Priores eiusdem Ordinis, Episcopi, in quorum Diocesis degunt, in hijs, qua ad uisitationem Episcopi palem pertinent, intendant reuertentes, & respondeant prout debent: ita tamen, quod ydem Episcopi contra ipsum Priorem Generalem, inconsulto Romano Pontifice uisibiliter attentent, fratres etiam, qui de cetero in Ordine vestro debuerunt profiteri, eisdem Priori Generali, vel certo eius nuntio profiteantur hoc modo. Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & B. Mariae Virgini, & tibi Priori Generali Ordinis Eremitarum, tunc successoribus usque ad mortem secundum Regulam B. Augustini, & Constitutiones fratrum ipsius Ordinis, non obstantibus professionibus, & consuetudinibus quibuslibet vicinique in Ordine vestro habitentibus alter obsequium, seu privilegium, & Indulgentijs, ac Confirmationibus Apostolicis cuiusque loco, vel persone ab Apostolica Sede concessis, que caduca, & uana, & nullius esse mouentes de cetero auctoritate decernimus in predicta, seu condicione, quam predictus Episcopus Cesenatensis in consensione quam fecit fratri Iohanni Bono, de loco Ecclesie S. Marie de Cesena predicta, apposuisse reuertitur, quod nec ipse frater Iohannes Bonus, nec aliquis eius successor possit locum, & Ecclesiam predictam alicui loco supponere, vel persona, aut quod Priores dicti loci fuerint in eo per eundem Episcopum aliquando pro Generalibus Prioribus vestri Ordinis confirmati. Cum illi autem de Ordine vestro, qui alijs Generalibus Prioribus aliter, seu quocumque modo in eodem Ordine habitentibus sunt professi, & ipsam auctoritate prefata, & decernimus, quod dicti frater Lampranco tanquam Prior

eligi; & Generali
s, quod tunc pra
obtentis, in qua
in ipaliter inha
Priorem dile de
in totum Ordine
fecerant, abin
natum. Diversi
alibus Prioribus, al
leptice exco
e quibus non ad
cari saliter ad soci
euparibus predicti
felicam Sedem v
ad illa, & id quod
at um factum ex
er eandem sedem
priuilegium tunc
itilo erat a prior
et in duas partes
ones; & discorda
in duas, tandem
em; & pacem me
fissis procurator
am; & ad nos
trari in personis
in poterat nos
& fratri Simon
um Capellano, & f
tores eorum sept
adirent, & prout
latum vultu, & p
electu, & frater
per predictos
Ordine ipsi
de assensu
seruande, & r
propria remissio
, & Marcus qui
, & alij frater, qui
untate omnium
alebrant, in qua
per predictos dile
tradita fuerat, r
ituli Generali
Cesena; & m
prioratus loci
confirmatus, & p
titur ablatu; h
comfirmatus
ni Canonici Bon
re apostolica
onem vultu, ad
Cesena; h
de ipso Capitu
ad eos, ad
Priora, in qua
erent Generali
Spiritui sancti

ria inuocata, fratrem Lampiranum Medulanensem
tunc Priorem domus vestre Bononiensis in Priorem Ge
neralem Ordinis vestri nominatim, & concorditer ele
gerunt. Electio eius approbata per communem consen
sum omnium de ipso Capitulo, fuit ad Sedem Apostoli
cam per Procuratores eiusdem Capituli confirmanda, de
lata, cuius electionis, & eorum, qua superius sunt narra
ta, precessum nobis D. Papa exanimandum, & plenius in
tellegendum commisit, inde nos premissis omnibus intel
lectu, ea in ipso D. Papa, & fratrium suorum presentia
fideliter retulimus, & recitauimus diligenter Nos itaq;
de speciali mandato, & autoritate eiusdem Domini ele
ctionem predicti fratris Lampiranici, quam inuenimus
celebratam canonicè, ac ipsum fratrem Lampiranum in
Priorem Generalem vestri Ordinis confirmamus; eadem
autoritate nihilominus statuentes, vt idem Prior, & qui
liber itas successerit in perpetuum, qui quidem cum elige
da fuerit, secundum sanctiones canonicas, & statuta
vestri Ordinis eligatur, & electionis sue confirmationem
ab Apostolica Sede, seu a legato ipsius donecaxat, recipiat.
Generalis Prior Ordinis Eremitarum, sine alicuius certi
sue, vel proprii nominis expressione de cetero debeat ap
pellari. & si tanquam Priori Generali eorum omnes
vires, & frater ipso Ordinis, qui etiam nominatur
simpliciter frater Ordinis Eremitarum, in omnibus hu
militate obediunt, & inter dant. Prior quoque S. Maria de
Cesena, & alij Priores vestri Ordinis, qui consueverunt in
Prioribus suis militari per Diocesanos locorum, per eos
dem instituantur in eu, & tam Prior Generalis, quam
alij prouinciales, & Conuentuales Priores eiusdem Or
dinis, Episcopi, in quorum Diocessibus degunt, in hijs, qua
ad institutionem Episcopi pacem pertinent, intendant re
nerenter, & respectu prout debent: ita tamen, quod
quod Episcopi contra ipsum Priorem Generalem, inconsul
ta Romano Pontifice nihil attemptent, fratres etiam,
qui de cetero in Ordine vestro debuerint proficere, esse
Priori Generali, vel certo eius nuncio profiteantur bou
modo. Ego N. facto professionem, & promitto obedientiam
Deo, & B. Maria Virgini, & tibi Priori Generali Ordinis
Eremitarum, iungit, successoribus vsque ad mortem seu
dam Regulam B. Augustini, & Constitutiones fratrum
ipso Ordinis non obstantibus professionibus, & consu
tudinibus quibuslibet vbiunque in Ordine vestro habe
ntur aliter obseruatis, seu priuilegijs, & Indulgentijs, ac
Confirmationibus Apostolicis cuiuscunque loco, vel perso
ne ab Apostolica Sede concessis, qua caduca, & vana, &
nullius esse momenti de cetero auctoritate decernimus su
pradicta, seu conditione, quam pradiatus Episcopus Cese
natis in conuisione quam fecit fratri Ioanni Bono, de
leco Ecclesie S. Mariae de Cesena pradiata, apposuisse re
seruare, quod nec ipse frater Ioannes Bonus, nec aliqui
eius successor post locum, & Ecclesiam pradiatam alicui
fuerunt in eo per eundem Episcopum aliquando pro Ge
neralibus Prioribus vestri Ordinis confirmati. Cum illi
autem de Ordine vestro, qui alij Generalibus Prioribus
aliter, sine quocunque modo in eodem Ordine habitum
sunt professi, dispensamus auctoritate prefata, & decer
nimus, quod dicti frater Lampirano tanquam Priori

Generalis eorum, eiusq; successoribus in omnibus ad obedi
entiam, & reuerentiam teneantur. in priuilegio quoque
Ordinis vestri huiusmodi titulis de cetero apponatur.
Innocentius Episcopus & c. Dilecto filijs Priori Generali
Ordinis Eremitarum, & alijs prouincialibus, & Conuen
tualibus Prioribus, Conuentibus quoque, ac alijs fratribus
vniuersi sibi subiecti, & tam presentibus, quam futuris
eremiticam vitam professi in perpetuum. Ad pramissa
ram autem omnium memoriam, & perpetuam firmitate
tem, presentem paginam scilicet sigilli nostri munimine
roboraui. Datum Perusij 6. Kalend. Ianuarij anno Domi
ni 1252. Pontif. D. Innocent. Pope IV. anno x. indil. ij.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
nostre confirmationis infringere, vel ei ausu temerario
contrare: si quis autem hoc attentare presumpserit, in
dignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri &
Pauli Apostolorum eius, se noquerit incursurum. Datum
Perusij 17. Kal. Maij. Pontif. nostri anno 11.

II. Circa quas literas primò notandum, falsum
omnino esse, quod scribit Marquez cap. 13.
§. 18. ex huiusmodi literis haberi. quòd Eremita
Ioannis Boni à Sede Apostolica obtinuerint, pos
se regulam B. Augustini profiteri, & eiusmodi B.
Augustini habitum deferre, nam de habitu, litera
Apostolicæ contrarium prorsus dicunt, quod vt à
fratribus Minoribus distincti apparerent, ad tol
lenda scandala, quæ ex habitu similitudine orie
bantur, Romano Põfice, ac duobus S. R. E. Car
dinalibus præcipientibus, dicti Eremita frater
Ioannis Boni nigrum habitum sibi delegerunt, cui
Romanus Pontifex formam dedit, quod qualiter
gestum fuerit, habes supra cap. 25. in literis Grego
rij IX. & Alexandri IV. Ex quibus non solum id
nò habetur (quod Marquez fingit) quòd hi Ere
mita à Sede Apostolica obtinuerint facultatem
ferendi habitum D. Augustini, qui nunquam hu
iusmodi habitum induit, nec vidit, sed quod cum
Gregorius IX. electionem coloris albi, vel nigri in
illorum optione reliquisset, & nigro colore ab eis
electo formam habitus præscripsisset, vt nigras tu
nicas cum manicis amplis ad instar cucullarum
ferre deberent, amplis corrigijs desuper cinctas,
& omnibus patentiibus, ita vt eas vestimentis ne
quaquam tegerent, & à nimia longitudine sic te
perarent, vt calcamenta ab omnibus videri pos
sent, ac distinctè præcepisset, vt omnes intra certu
tempus eiusmodi habitum assumerent, præceptu
apostolicum alij neglexerunt, alij se ab illius ob
seruatione dispensari supplices petierunt, ita vt
opus fuerit censuris, & alijs pœnis in dictis literis
contentis, ad dictum habitum ferendum illos cog
gere. iam videat bonus Marquez, an hoc fuerit fa
cultatem portandi habitum B. Augustini à Sede
Apostolica obtinere.

III. Secundo aduerte, falsum esse, quod ibidem ad
dieidem Ioannes Marquez haberi ex hac Bul
la Innocentij IV. B. Franciscum Assisium prius
quam sui Ordinis fundamenta poneret, fratris
Ioannis Boni Eremita fuisse: id enim in ipsa Bulla
nulla

174

nullatenus habetur, sed solum cauetur, quod Eremita fratris Iohanni Boni non conueniant in habitu cum fratribus à D. Francisco institutis, quod an sit, B. Franciscum fuisse prius Eremitam Ordinis fratris Iohannis Boni, nullus non intelligit, & dato, quod habitus Fratrum Minorum institutionem illorum Ordinis præcessisset, de qua re disputare non vacat, non hinc sequitur, quod ille esset habitus Eremitarum fratris Iohannis Boni: sed totum oppositum ex prædictis literis habetur. Primo quia constat, fratris Iohannis Boni certum, ac determinatum habitum ante Gregorium IX. minime habuisse: siquidem modò illum, modò illum assumentes cum scandalo personarum secularium, & multiplici eorundem Fratrum Minorum lesione, prout illa Gregorij IX. verba sonant: *verum non quidam Eremita presati Ordinis Sancti Augustini, ac alij Religiosi supra dicti Eremitarum conformes habitum in eadem Manibz constituti formam dicti a se tenentur prohibere, ac gestare dicuntur, in eorundem Fratrum Minorum infamiam, & scandalum plurimorum.* Nota infamiam Fratrum Minorum, & scandalum plurimorum. Secundò quia si habitus Fratrum Minorum fuisse verus antiquus habitus fratris Iohannis Boni, & suorum Eremitarum, & S. Franciscum illum à lambonitis fuisse mutuatus, Sedes Apostolica non illos suo antiquo habitu spoliasset, ve Fratres Minores indueret: neque enim iustitiae leges permittunt antiquos, & legitimos possessores exspoliare, ve aduentitios induamus, & parentibus habitum detrahere, vt illum filijs ex benignitate adoptatis tribuamus. Quamòdrem cum Sedes Apostolica dictum habitum fratribus Minoribus confirmauerit, & Eremitis omnino interdixerit, mihi probabile, imò & certum est, habitum, quem nunc fratres Minores deferunt, ab Eremitis fratris Iohannis Boni nullatenus mutuatum. Ac vt semel intelligas, quam vim habeat verba istius Bullæ, ad probandum, quod Marquez contempnit, & quam formaliter deducit, B. Franciscum Assisium, priusquam fuit Ordinis autor esset, Eremiticum D. Augustini institutum, & Regulam in manibus fratris Iohannis Boni professum fuisse, expende, obsecro, huius assertionis fundamentum & illud confer conseruato eisdem Bullæ, fundamentum huius assertionis est, quia inquit Agidius Viterbiensis Cardinalis, ipso Marquez referente cap. 21. §. 5 Mantuz Chirographum lectum aiunt, quod in Iohannis Boni manu professum Ordinem sit. Dixerat hoc longè ante illum frater Iordanus de Saxonia lib. 1. cap. 8. in Vitas Fratrum Erat, inquit, quidam frater magna sanctitatis & nomine Iohannes Bonus, qui prius apud Badriolum Cefenatis Diocesis, domum vltimam quandam de consensu Diocesani construxit, & ibi vitam Eremiticam in arctissima paupertate duxit: cumque fama conuersationis eius per loca vicina crebro crederet, plurimi ad eum conuersi sunt, inter quos fuit B. Franciscus, qui Ordinis postea Fratrum Minorum fundator fuit. Sed omnino clarissime rem expresse supplementum

ti autor frater Iacobus Philippus Bergomensis lib. 12. sub anno 1199. de eodem Iohanne Bono, & B. Francisco Assisio sic scribens: *Huius autem sancti viri, & patris Iohannis Boni, & calabres, professusque discipulus Seraphicum Franciscum de Assisio sanctissimum Ordinis Minorum candidiorem fuisse constat, & infra. Sed hoc in loco vno versissimo probatum testimonia, quod apud Mantuam vbi (vt prædictum est) sacrosanctus venerabilis exat corpus, & reliqua ipsius vestimentorum reliquia, tabularij etiam inter antiquissimas monasticas scripturas chirographum aliquando visum est, continet B. Franciscum de Assisio professionem Eremiticam iuxta Regulam B. Augustini emississe in manibus fratris Iohannis Boni Eremitæ Mantuani.* Confer nunc istas sententias cum sententijs ipsius Bullæ. Primo ait Cardinalis Agidius, lectum esse chirographum, quod B. Franciscus in manu Iohannis Boni professus sit Ordinem Eremitarum S. Augustini. Addit frater Iordanus B. Franciscum professum fuisse in manibus fratris Iohannis Boni in monasterio Sanctæ Mariz apud Badriolum, & hoc in initio fundationis ipsius Ordinis. Denique subiungit frater Iacobus Philippus illum professum Regulam D. Augustini. E contrario verò Bullæ testantur, etiam postquam dictus Ordo in diuersis partibus, in quibus domos exstruxerat, fuerat propagatus, nullam de approbata Regula ipsos fratres lambonitas adhuc habuisse, sed quosdam illorum ad Sedem Apostolicam accedentes D. Augustini Regulam obtinuisse, & ex tunc Regularibus obseruantijs instrui, & regulariter haberi cœpisse, sed quia eorum habitus, qui habitus fratrum Minorum videbatur conformis, apud aliquos scandalum quodammodo suscitabat, & mandato, & auctoritate etiam duorum Cardinalium, qui tunc in partibus Lombardiæ Legationis fungebantur officio, nigrum habitum elegit, & cum prius profiterentur sub hac forma: *Ego N. factus professionem, & promitto obedientiam Deo, & B. Mariæ & tibi Priori fratrum Eremitarum S. Mariæ de Cesena.* Auctoritate cuiusdam Capituli Generalis flouens fuisse, vt exinde diceretur, Priori Ordinis Eremitarum S. Augustini. Quæ cum circa tempora Gregorij IX. acciderint vt ex Bullis supra cap. 2. §. 5. relatis non obscure habes, vide in tantum abesse, vt B. Augustini Regulam B. Franciscus, & Ordinem Eremiticum profiteri potuerit in manu Iohannis Boni, vt potius sui Ordinis fundator fuerit, antequam Eremitæ Iohannis Boni, vel D. Augustini Regulam à Sede Apostolica obtinissent, vel in regularibus obseruantijs instrui, & Ordinis Eremitarum Sancti Augustini vocari cœpissent: nam Gregorius IX. eius tempore cœperunt primum apparere Eremitæ Iohannis Boni, sub nomine Ordinis Sancti Augustini, fuit circa annum Domini 1227. quo anno ad Pontificatum fuit assumptus. Dicitur autem Franciscus suum Ordinem fundauit anno 1209. Quare puto dicendum de isto chirographo sicut de alijs, de quibus supra cap. 27. vltimo ad 36.

IV. Tertio aduerte, pluraquam saltum etc, quod ibidem tercio loco deducit, fratrem Iohannem Bonum idcirco vocatum restauratorem Ordinis Eremitarum, quia concedente Pontifice Regulam, & habitum, & institutum S. Augustini ab eodem Ordine Eremitarum S. Augustini suscepisse nam ex dictis literis Innocentij IV. apparet, lambonitas Regulam D. Augustini à Sede Apostolica accepisse, non autem ab Ordine Eremitarum D. Augustini, vt hic autor fingit: nam hæc sunt verba formalia dictarum literarum: *Cum autem idcirco Religiosi aliquam de approbatis Regulis non haberent, quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab ea Beati Augustini Regulam sibi dari, & sic ex tunc cœperunt in regularibus disciplinis instrui, & regulariter se habere habitum verò, partem illi elegantem, scilicet colorem, partem Sedes Apostolica illi præscripsit, & per censuras Ecclesiasticas ad illam ferendum compulsi, vt ex literis Gregorij IX. & Alexandri IV. habes. Reliqua vel ab ipso fundatore, aut ex Decretis ab ipsis factis in Capitulis Generalibus habuerunt, & hæc omnia patent in dictis literis Innocentij Quarti.* Quod aduerte falsum quoque esse quod ibidem subiungit, quod Cardinalis Gulielmus, de quo in dictis literis, non esset Protector Ordinis S. Augustini, quia inquit, alius erat dicti Ordinis S. Augustini Protector Ricardus Diaconus Cardinalis S. Angeli Gulielmus verò Ordinis fratris Iohannis Boni protector tunc erat. Nam constat Cardinalem Ricardum ante Generalem dicti Ordinis vniouem, non fuisse Protectorem Ordinis Eremitarum, nisi solius Congregationis Eremitarum Tusciæ per Innocentium IV. ex varijs Eremitis incerti habitus, & sine regula, titulo, & capite vagantibus collectæ, vt iam scriptis diximus. Quartus Ordo Eremitarum D. Augustini is erat, cuius fuerat Protector Cardinalis Ricardus, iam constat de prima origine dicti Ordinis, sicut de fundatione dictæ Congregationis, cui Cardinalis Ricardus datus fuerat. V. Quinto principaliter aduerte, ex dictis literis hæc omnia distinctè, & conceptis verbis haberi. Primo, quod hæc Congregatio fratris Iohannis Boni ab initio sine certa regula, & titulo fuit instituta. ibi. *Cum autem idcirco Religiosi aliquam de approbatis regulis non haberent.* Secundo, quod Eremitæ Iohannis Boni regulam B. Augustini ex concessione Sedis Apostolicæ obtinuerint, ibi. *Quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab ea regulam B. Augustini sibi dari.* Tertio, quod post acceptam regulam, & non antea cœperunt vivere modo Regularium, ibi. *Et ex tunc cœperunt in regularibus obseruantijs instrui, & regulariter se habere.* Quarto, quod habitus niger, quem nunc gerunt, non fuit eis de licentia Sedis Apostolicæ ab aliquo ex Ordine Eremitarum S. Augustini datus, vt Marquez dicit, sed auctoritate Pontificis præscriptis, & præceptis, censuris, & alijs

IV. Tertio aduerte, plouquam fallum esse, quod ibidem tertio loco deducit, fratrem Iouannem Bonum idcirco vocatum restauratorem Ordinis Eremitarum, quia concedente Pontifice Regulari, & habitu, & institutum S. Augustini ab eodem Ordine Eremitarum S. Augustini suscepit: nam ex dictis literis Innocentij IV. apparet, Iambonitas Regularum D. Augustini à Sede Apostolica accepisse, non autem ab Ordine Eremitarum D. Augustini, vt hic autor fingit: nam hæc sunt verba formalia dictarum literarum: *Cum autem idem Religiosi aliquam de approbatis regulis non haberent, quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab eis Beati Augustini Regulam sibi dari, & sic ex tunc caperent in regularibus disciplinis instrui, & regulariter se habere habitum verò, partem illi elegerunt, scilicet colorem, partem Sedes Apostolica illis præscripsit, & per censuras Ecclesiasticas ad illam ferendum compulsi, vt ex literis Gregorij IX. & Alexandri IV. habes. Reliqua vel ab ipso fundatore, aut ex Decretis ab ipsis factis in Capitulis Generalibus habuerunt, & hæc omnia patent in dictis literis Innocentij Quarti.*

Quarto aduerte fallum quoque esse quod ibidem subiungit, quod Cardinalis Gulielmus, de quo in dictis literis, non esset Protector Ordinis S. Augustini, quia inquit, alius erat dicti Ordinis S. Augustini Protector Riccardus Diaconus Cardinalis S. Angeli. Gulielmus verò Ordinis fratris Iouannis Boni protector tunc erat. Nam constat Cardinalem Riccardum ante Generalem dicti Ordinis vniouionem, non fuisse Protectorem Ordinis Eremitarum, nisi solius Congregationis Eremitarum Tuscie, per Innocentium IV. ex varijs Eremitis in eorum habitibus, & sine regula, titulo, & capite vagantibus collectis, vt iam sæpius diximus. Quare hic Ordo Eremitarum D. Augustini is erat, cuius fuerat Protector Cardinalis Riccardus, iam constat de prima origine dicti Ordinis, sicut de fundatione dictæ Congregationis, cui Cardinalis Riccardus datus fuerat.

V. Quinto principaliter aduerte, ex dictis literis hæc omnia distinctè, & conceptis verbis haberi. Primo, quod hæc Congregatio fratris Iouannis Boni ab initio sine certa regula, & titulo fuit instituta. ibi. *Cum autem idem Religiosi aliquam de approbatis regulis non haberent.* Secundo, quod Eremitæ Iouannis Boni regulam B. Augustini ex concessione Sedis Apostolicæ obtinuerint, ibi. *Quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab eis regulam B. Augustini sibi dari.* Tertio, quod post acceptam regulam, & non antea ceperunt viuere modo Regularium, ibi. *Et ex tunc caperunt in regularibus obseruantijs instrui, & regulariter se habere.* Quarto, quod habitus niger, quem nunc gerunt, non fuit eis de licentia Sedis Apostolicæ ab aliquo ex Ordine Eremitarum S. Augustini datus, vt Marquez dicit, sed autoritate Pontificis præscriptus, & præceptus, censuris, & alijs

penis Ecclesiasticis adiunctis, ibi. *Et quia eorum habitus, qui habitus fratrum Minorum videbatur conformis, apud aliquos scandalum quodammodo suscitabat, de mandato, & autoritate duorum Cardinalium, qui tunc in partibus Lombardie legationis fungebantur officio, nigrum, quem adhuc gestibus habitum, elegerunt. Iunctis alijs, quæ habentur in dictis Bullis cap. 25. recitatis: Quinto, quod illi Eremitæ, qui primitus fratris Iouannis Boni vocabantur, in quodam Capitulo Generali decreuerunt, quod in posterum vocarentur Eremitæ Ordinis S. Augustini. ibi. *Qui cum iam viderentur Eremitæ fratris Iouannis Boni Ord. S. Augustini, Nouitij qui recipiebantur ab eis proficiantur hoc modo. Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & B. Mariae, & tibi Priori fratrum Eremitarum S. Mariae de Cesena, cuiusque successoribus, usque ad mortem secundum regulam Beati Augustini, & Constitutiones istius loci. In hac vero forma professionis vbi dicebatur, istius loci, autoritate Generalis Capituli eorundem fratrum, istius Ordinis postea d. h. m. f. u. Sexto, quod Decreto Cardinalis Protectors, Prior Generalis dicti Ordinis cepit absolute vocari Prior Generalis Ordinis Eremitarum, sine alia additione, ibi. *Eodem autoritate in huiusmodi st. tuentes, vt idem Prior, & quilibet eius successor perpetuum Generalis Prior Ordinis Eremitarum, sine alio cuius certi loci, vel proprii nominis expressione de cetero debeat appellari: Et si tanquam Priori Generali, omnes Priores, & fratres istius Ordinis, qui etiam nominentur simpliciter fratres Ordinis Eremitarum, humiliter obediunt, & intendunt. Et ibi. Fratres quoque qui de cetero in ordine vestro debebant proficere, eisdem Priori Generali, vel certo eius nuncio proficiantur hoc modo. Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & B. Mariae Virgini, & tibi Priori Generali Ordinis Eremitarum, cuiusque successoribus usque ad mortem secundum regulam B. Augustini, & Constitutiones fratrum istius Ordinis, &c. Et ibi. In Privilegio quoque Ordinis vestri huiusmodi titulus de cetero apponatur. Innocentius Episcopus &c. dilectis filijs Priori Generali Ordinis Eremitarum, & alijs Provincialibus, & Conuentualibus Prioribus, Conuentibus quoque, ac alijs fratribus vniuersis sibi subiectis, & tam presentibus, quam futuris Eremiticam vitam professis in perpetuum.***

VI. Ex quibus omnibus sequitur, fundationem huius Congregationis anno 1100. circiter non præcessisse, quo tempore floruit Iouannes Bonus, & non esse per continuatam successionem ab aliquibus Eremitis ab Augustino institutis propagatam: sed dictam Congregationem Eremitarum Sancti Augustini, quia Regula B. Augustini ex Apostolica concessione fuerat donata, sequitur etiam nullam aliam Congregationem Eremitarum Sancti Augustini floruisse circa tempora Innocentij IV. antequam supradictæ literæ manarent, quia non est verisimile, quod Summus Pontifex in præiudicium aliarum Congregationum, voluisset hanc congregationem simpliciter vocari Congregationem seu

Ordi.

174

Ordinem Eremitarum. nam sub hoc titulo multo magis debuissent comprehendere Eremitas dicti Ordinis Sancti Augustini, si ille tunc in mundo fuisset. cum nomina absolute prolata, semper intelligantur de digniori.

VII. Idem dicendum omnino de Congregatione de Britannis nuncupata, & de alia dicta de Fabali: quia illa non erant distincte Congregationes, sed distincte domus eiusdem Congregationis, siue Ordinis Eremitarum Sancti Iohannis Boni, vt cap. 25. dictum fuit, hoc enim est totum fundamentum, cui nituntur frater Iordanus de Saxonia, Philippus Bergomensis, Agidius de Viterbio Cardinalis. Marquez, ac alij, ad suadendum Beati Franciscum Assisium fuisse Eremitam Augustinensem. quia inquit, profectus est vitam Eremiticam, & sumpsit habitum Eremitarum per manum fratris Iohannis Boni in Monasterio de Britannis: unde etiam nunc color habitus, quem detulerunt fratres Minores per B. Franciscum instituti, vocatur Beretinus a loco de Britannis, vbi D. Franciscus illum habitum primitus induit, vt longo discursu deducit Marquez cap. 21.

Non melatet, successu temporis Eremitas Britanicensis ab alijs Eremitis Iohannis Boni nuncupati separari, & scd in propriam Congregationem erigere voluisse, quod etiam alij ex dictis Eremitis post dictam vniouem generalem progressu temporum, & alij Mendicantes aliorum ordinum fecerunt: nam legitimus, ipsos Britanicensis quasdam Constitutiones peculiarias sibi fecisse, easque Gregorio IX. confirmandas obtulisse, & confirmationem accepisse, idque habetur ex literis Gregorij IX. datis Perusij. Tertijs idus Martij Pontificatus sui anno octauo quarum exemplum est.

Gregorius episcopus seruus seruorum Dei dilecti filij Prioris, & fratris dei Britannis Fanensis Diocesis salutem, & Apostolicam benedictionem. Quia amicum conditoris honorem, & profectum continent animarum, amore precipuo diligentes, eo quod quidquid in desiderio preter illa geritur, apud Dei sapientiam pro nihilo reputatur, dignum fore prouidimus, vt in his, qua inuitu salutis eterne cupitis, nos fauorabiles ad Redemptoris gloriam habeatis. Hac presentata a nobis vestra petitio continebat, quod vos vicia carnis cupientes extinguere vt succedente virtutum gratia postu perueniret ad brauium obtinere, deliberatione statuitis, vt semper in eamdem refectorio concedentes, a festo Exaltationis Sancte Crucis, vsque ad festum Resurrectionis Domini, & exceptis mutuu in necessitate fratru ieiunare, huius die reliquo tempore, comedere, preterquam in quarta, & sexta feria, ac temporibus alijs ab Ecclesia constitutis nisi Prior, qui pro tempore fuerit, cum fratribus duxerit dispensandum. De his quoque, ac iter agentes ad obseruandam dilectionem minime tentauerit, preterquam in sexta feria, Quadragesima S. Martini, & temporibus alijs per Ecclesiam constitutis. Insuper fratres, quorum vniuersaque cultellum habeat non acutum, ab esu caruinum, & condimento sagminu preter infirmos penitus abstineant.

Casium, & oua tribus diebus in Hebdomada conseruati, exceptis Quadragesima S. Martini, ac Septuagesima, & solemnibus ieiunij per Ecclesiam constitutis. In quibus nec iter agentes, casium, & oua comedant, nec illa vendant singulis alijs temporibus liberam habeant facultatem. Statuitur preterea, vt a vobis singulis annis celebratur Capitulum Generale, in quo Dispositores a Prioribus, & Visitatoribus eligantur: ipsi vero Dispositores cum Visitatoribus anni preteriti, corrigendi, & reformandi, cum in capite, quam in membris, qua correctione, & reformationis officio nauitini iudicare, liberam habeant potestatem. Item quod Visitatores etiam ordinentur, qui omnia loca fratrum visitent, corrigant, & reforment, prout secundum Deum, & D. Augustini legulam statutum quam statuit Dominus in perperam sanctorum viderint expedire. Ceterum humilitate attendentes, quod Regnum Dei non in veste pretiosa consistit, & quod dicitur paupertatis habitum condiderit singularum, laudabiliter statuitis, vt fratres vestri Ordinum de colore suolare vestium minime contententes, semper in uoluntate obseruent, & quatuor tunica, & vna oscula, & duo scapularis sint contenti. Item quilibet frater cogitans desuper ampla corrigatione consuta, & illa contenta existat. Item quod non vtatur linea indumentu, nec extra Eremitum possessiones preter habitum, & suam habere presumant, super habendum caligis calcis, & similia Prior secundum suum arbitrium potestatem habeat dispensandi, item quod nullus in mensa fratrum recipiat, nisi religiosus existit, vel constitutus in aliqua tractura. Quare nobis humiliter supplicatis, vt statim in iussu Apostolice dignitatis munimus roborati. Nos igitur vestris iustis precibus inclinati statim ipsam veritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti sententiam eorum animis, iure Diocesano in omnibus semper saluo. Nulli ergo hominum omnino licet hac paginam nostre Confirmationis infringere, vel in aliquo uicariatu contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se noverit incursurum. Dat. Perusij tertio idus Martij Pontificatus nostri anno octauo.

cum illa Eremitarum fratris Iohannis Boni, constat ex dictis literis ipsos quoque Britanicensis aliquando sine Regula, statuta, & certo habitu vixisse, & hec omnia sponte, & concessione Sedis Apostolice simpliciter.

CAPVT QVADRAGESIMVM OCTAVVM.

Congregationis Eremitarum S. Augustini nuncupata & primordialis institutio, illiusque Institutores producantur.

I. Vi Ordinem Eremiticum ex Religiosis per D. Augustinum institutus propagatum asseruit, cum mole difficultatum preuenitur, Congregatione quamdam sibi fingunt a supradictis dictam Sancti Augustini nuncupatam, ceteris omnibus longe anteriorem, in qua Eremitici Ordinis reliquias post dispersionem ex Africa, vsque ad magni Lateranensis. Concilij tempora, & vsque ad generalem vniouem factam sub Alexandro IV. seruat fuisse contentum, ad quam vti sacram anchoram confugunt, aiunt enim Pontifices in illis vniouem quinque Congregationum meminit, quarum quatuor priores, nempe Gulielmitarum, Lambonitarum, Britanicensium, & de Fabali, quante quae aucti Augustini vocabatur, vt antiquiori, in qua verus Augustini Ordo Eremiticus seruatur, autoritate Apostolica vniuerunt, & hoc postremum illorum est refugium, quo sublato fieri coguntur, hunc Ordinem, qui nunc Eremitarum dicitur, non a D. Augustino, sed multis seculis post illius obitum vel a D. Gulielmo, vel a Fratre Iohanne Bono vel ab alijs recentioribus institutum. Eapropter si semel ostensa fuerint initia huius Congregationis extra D. Augustinum, extra omnem dubitationem res posita erit, non posse scilicet hunc Ordinem in D. Augustinum veluti primum autorem, & fundatorem reduci. Id vero facillimo negotio monstrabitur nam in hoc solum difficultas posita est, nimirum in designando quem, & qualis, & vbi fuerit eiusmodi Congregatio Eremitarum D. Augustini nuncupata. Triplex enim reperitur opinio scribentium de hac ipsa Congregatione. Prima illorum, qui affirmant, illam eandem omnino eum Congregatione Gulielmitarum existisse: huius vero sententia fuerunt omnes antiquiores de hac rescribentes, Nauclerus, Actor fasciculi temporum, Volateranus, inclinat frater Philippus Bergom. in supplemento Chron. hb. 12. sub anno 1157. cum ait, de Sancto Gulielmo illum in Gallijs Ordinem D. Augustini ita restituisse, vt deinceps in Gallijs fratres dicti

illa Eremitarum fratris Iohannis Boni, constat ex dictis literis ipsos quoque Brittanicos aliquid sine Regula statuti, & certo haberi visisse, & hac omnia sponte, & concessione Sedis Apostolicae sumpsisse.

CAPVT QVADRAGESIMVMOCTAVVM.

Congregationis Eremitarum S. Augustini nuncupata a primordialis institutio, illiusque Institutores producantur.

I.

VI Ordinem Eremiticum ex Religiosis per D. Augustinum institutus propagatum affirmati, cum mole difficultatum prementur, Congregatione quamdam sibi fingunt a supradicta distinctam sancti Augustini nuncupatam, ceteris omnibus longe anteriorem, in qua Eremitici Ordinis reliquias post dispersionem ex Africa, usque ad magni Lateranensis Concilij tempora, & usque ad generalem unionem factam sub Alexandro IV. servatas fuisse contendunt, ad quam uti sacram anchoram confugiunt aiunt enim Pontifices in Bullis unionum quinque Congregationum meminisse, quarum quatuor priores, nempe Gulielmitarum, Lambonitarum, Brittanensium, & de Falsis, quinq; quae aucti Augustini vocabatur, uti antiquiori, in qua verus Augustini Ordo Eremiticus servabatur, auctoritate Apostolica vniuerunt, & hoc postremum illorum est refugium, quo sublato fateri coguntur, hunc Ordinem, qui nunc Eremitarum dicitur, non a D. Augustino, sed multis seculis post illius obitum vel a D. Gulielmo, vel a Fratre Iohanne Bono vel ab alijs recentioribus institutum. Eapropter si semel ostensa fuerint initia huius Congregationis extra D. Augustinum, extra omnem dubitationem res posita erit, non posse scilicet hunc Ordinem in D. Augustinum veluti primum autorem, & fundatorem reduci. Id vero facillimo negotio monstrabitur nam in hoc solum difficultas posita est, nimirum in designando quenam, & qualis, & ubi fuerit eiusmodi Congregatio Eremitarum D. Augustini nuncupata, Triplex enim reperitur opinio scribentium de hac ipsa Congregatione. Prima illorum, qui affirmant, illam eandem omnino cum Congregatione Gulielmitarum extitisse huius vero sententia fuerint omnes antiquiores de hac reseribentes, Naucleus, Autor fasciculi temporum, Volaterranus, inclinat frater Philippus Bergom. in supplemento Chron. lib. 12. sub anno 1157. cum ait, de Sancto Gulielmo illum in Gallijs Ordinem D. Augustini instituisse, ut deinceps in Gallijs fratres dicti

Lib. 1.

Ordinis non Augullinentes, sed Gulielmita appellari fuerint. Supponit enim hic modus dicendi, et idem fuisse Ordinem Augullinentium, & Gulielmitarum: & loquitur de Augullinentibus, & Gulielmitis ante generalem unionem: nouissime vero eandem sententiam docet Cardinalis Bellarminus in Chronica, quae est in fine libri de Scriptoribus Ecclesiasticis sub an. 1241. Secundum hanc sententiam facillimum erit huius Congregationis primordia demonstrare, quae eadem erant cum primordijs Congregationis Gulielmitarum nuncupatae: & haec opinio nullam maiorem difficultatem sustinet, quam quod Pontifici a Congregatione S. Gulielmi ab illa S. Augustini nuncupata distinguunt, illasque pro distinctis numerant, quae tamen difficultas nullus est momenti, quia ut dictum est sup. c. 25. Pontifices in d. Bullis non numerant omnes supradictas Congregationes, ut re ab alijs in distinctas, cum certum sit Congregationem fratris Iohannis Boni, & Brittanensium eandem fuisse sed referunt plures domos, aut etiam plures titulos, ac nomina, quibus dicta Congregationes vocabantur.

II.

Philomonia secunda est sententia verissima Congregatione S. Augustini in Bullis Gregorij Noni, Innocentij Quarti, & Alexandri Quarti nuncupatam, eandem secundum rem fuisse cum Congregatione fratris Iohannis Boni. Quae sententia demonstratur tum secundum rei veritatem, tum etiam ad hominem. Secundum rei veritatem, quia Eremitas, quos Alexander Quartus in Bulla unionis edita octavo Kalend. Julij ann. 2. sui Pontificatus, vocat S. Augustini, erant illimet de quibus locutus fuerat Gregorius Nonus in alia Bulla, per quam habitum nigrum cum zona pellicea ipsis Eremitis determinauit, hoc enim verba ipsa Alexandri IV. indicant: Recordatur liquid, & memoriter retinens, quod dudum apparuit Religio in partibus Lombardiae, cuius professores vocati Eremita Ordinis S. Augustini, non solum in tunicis cum corrigijs, & infra: Sancti cum per nos tunc in minoribus officio constitutos, & beat mem. N. c. 1. Sabina presby. eum Card. iunctis partibus illa legatione surgentes huiusmodi variatione praesumpto ad soci. record. Gregorij Papa praedicti nostri obedientiam peruenisset, ipse ne identitas vestium in Ordinibus confusioem pareret, ac deinde scandala grauiora confurgerent, ad vitiorumque quietem statuendum prouidit, ut Priores, & vniuersi, ac singuli fratres praedicti Ordinis S. Augustini in exterioribus vestimentis, & c. Illi autem, quos Gregorius Nonus in suis literis, quarum Alexander Quartus meminit, vocauit Eremitas Ordinis S. Augustini, iidem erant cum eremitis fratris Iohannis Boni, ut ipsius Bullae verba illa monstrant quibus idem factum refert: Dudum apparuit Religio in partibus Lombardiae, quae professores vocati Eremita fratris Iohannis Boni S. Augustini, non solum in tunicis cum corrigijs, & c. infra. Nos ne identitas vestium in Ordinibus ipsi confusioem pareret, & inde scandala grauiora confurgerent, ad vitiorum

runo

174